

Na osnovu člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore donosim

U K A Z

**O PROGLAŠENJU ZAKONA O POTVRĐIVANJU
FAKULTATIVNOG PROTOKOLA O KOMUNIKACIJSKIM
PROCEDURAMA UZ KONVENCIJU O PRAVIMA DJETETA**

Prolašavam **Zakon o potvrđivanju Fakultativnog protokola o komunikacijskim procedurama uz Konvenciju o pravima djeteta**, koji je donijela Skupština Crne Gore 25. saziva, na osmoj sjednici prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2013. godini, dana 9. jula 2013. godine.

Broj: 01-1389/2
Podgorica, 19.07.2013.

Na osnovu člana 82 stav 1 tač. 2 i 17 i člana 91 stav 2 Ustava Crne Gore, Skupština Crne Gore 25. saziva, na osmoj sednici prvog redovnog (proljećnjeg) zasjedanja u 2013. godini, dana 9. jula 2013. godine, donijela je

Z A K O N
O POTVRĐIVANJU FAKULTATIVNOG PROTOKOLA O KOMUNIKACIJSKIM
PROCEDURAMA UZ KONVENCIJU O PRAVIMA DJETETA

Član 1

Potvrđuje se Fakultativni protokol o komunikacijskim procedurama uz Konvenciju o pravima djeteta potpisan 28. februara 2012. godine u Ženevi, u originalu na arapskom, kineskom, engleskom, francuskom, ruskom i španskom jeziku.

Član 2

Tekst Fakultativnog protokola iz člana 1 ovog zakona, u originalu na engleskom jeziku i u prevodu na crnogorski jezik glasi:

**Optional Protocol to the Convention on the Rights of the Child on a
communications procedure**

The States parties to the present Protocol,

Considering that, in accordance with the principles proclaimed in the Charter of the United Nations, the recognition of the inherent dignity and the equal and inalienable rights of all members of the human family is the foundation of freedom, justice and peace in the world,

Noting that the States parties to the Convention on the Rights of the Child (hereinafter referred to as "the Convention") recognize the rights set forth in it to each child within their jurisdiction without discrimination of any kind, irrespective of the child's or his or her parent's or legal guardian's race, colour, sex, language, religion, political or other opinion, national, ethnic or social origin, property, disability, birth or other status,

Reaffirming the universality, indivisibility, interdependence and interrelatedness of all human rights and fundamental freedoms,

Reaffirming also the status of the child as a subject of rights and as a human being with dignity and with evolving capacities,

Recognizing that children's special and dependent status may create real difficulties for them in pursuing remedies for violations of their rights,

Considering that the present Protocol will reinforce and complement national and regional mechanisms allowing children to submit complaints for violations of their rights,

Recognizing that the best interests of the child should be a primary consideration to be respected in pursuing remedies for violations of the rights of the child, and that such remedies should take into account the need for child-sensitive procedures at all levels,

Encouraging States parties to develop appropriate national mechanisms to enable a child whose rights have been violated to have access to effective remedies at the domestic level,

Recalling the important role that national human rights institutions and other relevant specialized institutions, mandated to promote and protect the rights of the child, can play in this regard,

Considering that, in order to reinforce and complement such national mechanisms and to further enhance the implementation of the Convention and, where applicable, the Optional Protocols thereto on the sale of children, child prostitution and child pornography and on the involvement of children in armed conflict, it would be appropriate to enable the Committee on the Rights of the Child (hereinafter referred to as "the Committee") to carry out the functions provided for in the present Protocol,

Have agreed as follows

Part I

General provisions

Article 1

Competence of the Committee on the Rights of the Child

1. A State party to the present Protocol recognizes the competence of the Committee as provided for by the present Protocol.
2. The Committee shall not exercise its competence regarding a State party to the present Protocol on matters concerning violations of rights set forth in an instrument to which that State is not a party.
3. No communication shall be received by the Committee if it concerns a State that is not a party to the present Protocol.

Article 2

General principles guiding the functions of the Committee

In fulfilling the functions conferred on it by the present Protocol, the Committee shall be guided by the principle of the best interests of the child. It shall also have regard for the rights and views of the child, the views of the child being given due weight in accordance with the age and maturity of the child.

Article 3

Rules of procedure

1. The Committee shall adopt rules of procedure to be followed when exercising the functions conferred on it by the present Protocol. In doing so, it shall have regard, in particular, for article 2 of the present Protocol in order to guarantee child-sensitive procedures.
2. The Committee shall include in its rules of procedure safeguards to prevent the manipulation of the child by those acting on his or her behalf and may decline to examine any communication that it considers not to be in the child's best interests.

Article 4

Protection measures

1. A State party shall take all appropriate steps to ensure that individuals

under its jurisdiction are not subjected to any human rights violation, ill-treatment or intimidation as a consequence of communications or cooperation with the Committee pursuant to the present Protocol.

2. The identity of any individual or group of individuals concerned shall not be revealed publicly without their express consent.

Part II

Communications procedure

Article 5

Individual communications

1. Communications may be submitted by or on behalf of an individual or group of individuals, within the jurisdiction of a State party, claiming to be victims of a violation by that State party of any of the rights set forth in any of the following instruments to which that State is a party:

(a) The Convention;

(b) The Optional Protocol to the Convention on the sale of children, child prostitution and child pornography;

(c) The Optional Protocol to the Convention on the involvement of children in armed conflict. 2. Where a communication is submitted on behalf of an individual or group of individuals, this shall be with their consent unless the author can justify acting on their behalf without such consent.

2. Where a communication is submitted on behalf of an individual or group of individuals, this shall be with their consent unless the author can justify acting on their behalf without such consent.

Article 6

Interim measures

1. At any time after the receipt of a communication and before a determination on the merits has been reached, the Committee may

transmit to the State party concerned for its urgent consideration a request that the State party take such interim measures as may be necessary in exceptional circumstances to avoid possible irreparable damage to the victim or victims of the alleged violations.

2. Where the Committee exercises its discretion under paragraph 1 of the present article, this does not imply a determination on admissibility or on the merits of the communication.

Article 7

Admissibility

The Committee shall consider a communication inadmissible when:

- (a) The communication is anonymous;
- (b) The communication is not in writing;
- (c) The communication constitutes an abuse of the right of submission of such communications or is incompatible with the provisions of the Convention and/or the Optional Protocols thereto;
- (d) The same matter has already been examined by the Committee or has been or is being examined under another procedure of international investigation or settlement;
- (e) All available domestic remedies have not been exhausted. This shall not be the rule where the application of, the remedies is unreasonably prolonged or unlikely to bring effective relief;
- (f) The communication is manifestly ill-founded or not sufficiently substantiated;
- (g) The facts that are the subject of the communication occurred prior to the entry into force of the present Protocol for the State party concerned, unless those facts continued after that date;
- (h) The communication is not submitted within one year after the exhaustion

of domestic remedies, except in cases where the author can demonstrate that it had not been possible to submit the communication within that time limit.

Article 8

Transmission of the communication

1. Unless the Committee considers a communication inadmissible without reference to the State party concerned, the Committee shall bring any communication submitted to it under the present Protocol confidentially to the attention of the State party concerned as soon as possible.

2. The State party shall submit to the Committee written explanations or statements clarifying the matter and the remedy, if any, that it may have provided. The State party shall submit its response as soon as possible and within six months.

Article 9

Friendly settlement

1. The Committee shall make available its good offices to the parties concerned with a view to reaching a friendly settlement of the matter on the basis of respect for the obligations set forth in the Convention and/or the Optional Protocols thereto.

2. An agreement on a friendly settlement reached under the auspices of the Committee closes consideration of the communication under the present Protocol.

Article 10

Consideration of communications

1. The Committee shall consider communications received under the present Protocol as quickly as possible, in the light of all documentation submitted to it, provided that this documentation is transmitted to the parties concerned.

2. The Committee shall hold closed meetings when examining communications received under the present Protocol.

3. Where the Committee has requested interim measures, it shall expedite the consideration of the communication.

4. When examining communications alleging violations of economic, social or cultural rights, the Committee shall consider the reasonableness of the steps taken by the State party in accordance with article 4 of the Convention. In doing so, the Committee shall bear in mind that the State party may adopt a range of possible policy measures for the implementation of the economic, social and cultural rights in the Convention.

5. After examining a communication, the Committee shall, without delay, transmit its views on the communication, together with its recommendations, if any, to the parties concerned.

Article 11

Follow-up

1. The State party shall give due consideration to the views of the Committee, together with its recommendations, if any, and shall submit to the Committee a written response, including information on any action taken and envisaged in the light of the views and recommendations of the Committee. The State party shall submit its response as soon as possible and within six months.

2. The Committee may invite the State party to submit further information about any measures the State party has taken in response to its views or recommendations or implementation of a friendly settlement agreement, if any, including as deemed appropriate by the Committee, in the State party's subsequent reports under article 44 of the Convention, article 12 of the Optional Protocol to the Convention on the sale of children, child prostitution and child pornography or article 8 of the Optional Protocol to the Convention on the involvement of children in armed conflict, where applicable.

Article 12

Inter-State communications

1. A State party to the present Protocol may, at any time, declare that it recognizes the competence of the Committee to receive and consider communications in which a State party claims that another State party is not fulfilling its obligations under any of the following instruments to which the State is a party:

(a) The Convention;

(b) The Optional Protocol to the Convention on the sale of children, child prostitution and child pornography;

(c) The Optional Protocol to the Convention on the involvement of children in armed conflict.

2. The Committee shall not receive communications concerning a State party that has not made such a declaration or communications from a State party that has not made such a declaration.

3. The Committee shall make available its good offices to the States parties concerned with a view to a friendly solution of the matter on the basis of the respect for the obligations set forth in the Convention and the Optional Protocols thereto.

4. A declaration under paragraph 1 of the present article shall be deposited by the States parties with the Secretary-General of the United Nations, who shall transmit copies thereof to the other States parties. A declaration may be withdrawn at any time by notification to the Secretary-General. Such a withdrawal shall not prejudice the consideration of any matter that is the subject of a communication already transmitted under the present article; no further communications by any State party shall be received under the present article after the notification of withdrawal of the declaration has been received by the Secretary-General, unless the State party concerned has made a new declaration.

Part III

Inquiry procedure

Article 13

Inquiry procedure for grave or systematic violations

1. If the Committee receives reliable information indicating grave or systematic violations by a State party of rights set forth in the Convention or in the Optional Protocols thereto on the sale of children, child prostitution and child pornography or on the involvement of children in armed conflict, the Committee shall invite the State party to cooperate in the examination of the information and, to this end, to submit observations without delay with regard to the information concerned.
2. Taking into account any observations that may have been submitted by the State party concerned, as well as any other reliable information available to it, the Committee may designate one or more of its members to conduct an inquiry and to report urgently to the Committee. Where warranted and with the consent of the State party, the inquiry may include a visit to its territory.
3. Such an inquiry shall be conducted confidentially, and the cooperation of the State party shall be sought at all stages of the proceedings.
4. After examining the findings of such an inquiry, the Committee shall transmit without delay these findings to the State party concerned, together with any comments and recommendations.
5. The State party concerned shall, as soon as possible and within six months of receiving the findings, comments and recommendations transmitted by the Committee, submit its observations to the Committee.
6. After such proceedings have been completed with regard to an inquiry made in accordance with paragraph 2 of the present article, the Committee may, after consultation with the State party concerned, decide to include a summary account of the results of the proceedings in its report provided for in article 16 of the present Protocol.
7. Each State party may, at the time of signature or ratification of the present Protocol or accession thereto, declare that it does not recognize the competence of the Committee provided for in the present article in respect of the

rights set forth in some or all of the instruments listed in paragraph 1.

8. Any State party having made a declaration in accordance with paragraph 7 of the present article may, at any time, withdraw this declaration by notification to the Secretary-General of the United Nations.

Article 14

Follow-up to the inquiry procedure

1. The Committee may, if necessary, after the end of the period of six months referred to in article 13, paragraph 5, invite the State party concerned to inform it of the measures taken and envisaged in response to an inquiry conducted under article 13 of the present Protocol.

2. The Committee may invite the State party to submit further information about any measures that the State party has taken in response to an inquiry conducted under article 13, including as deemed appropriate by the Committee, in the State party's subsequent reports under article 44 of the Convention, article 12 of the Optional Protocol to the Convention on the sale of children, child prostitution and child pornography or article 8 of the Optional Protocol to the Convention on the involvement of children in armed conflict, where applicable.

Part IV

Final provisions

Article 15

International assistance and cooperation

1. The Committee may transmit, with the consent of the State party concerned, to United Nations specialized agencies, funds and programmes and other competent bodies its views or recommendations concerning communications and inquiries that indicate a need for technical advice or assistance, together with the State party's observations and suggestions, if any, on these views or recommendations.

2. The Committee may also bring to the attention of such bodies, with the consent of the State party concerned, any matter arising out of

communications considered under the present Protocol that may assist them in deciding, each within its field of competence, on the advisability of international measures likely to contribute to assisting States parties in achieving progress in the implementation of the rights recognized in the Convention and/or the Optional Protocols thereto.

Article 16

Report to the General Assembly

The Committee shall include in its report submitted every two years to the General Assembly in accordance with article 44, paragraph 5, of the Convention a summary of its activities under the present Protocol.

Article 17

Dissemination of and information on the Optional Protocol

Each State party undertakes to make widely known and to disseminate the present Protocol and to facilitate access to information about the views and recommendations of the Committee, in particular with regard to matters involving the State party, by appropriate and active means and in accessible formats to adults and children alike, including those with disabilities.

Article 18

Signature, ratification and accession

1. The present Protocol is open for signature to any State that has signed, ratified or acceded to the Convention or either of the first two Optional Protocols thereto.
2. The present Protocol is subject to ratification by any State that has ratified or acceded to the Convention or either of the first two Optional Protocols thereto. Instruments of ratification shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.
3. The present Protocol shall be open to accession by any State that has ratified or acceded to the Convention or either of the first two Optional Protocols thereto.

4. Accession shall be effected by the deposit of an instrument of accession with the Secretary-General.

Article 19

Entry into force

1. The present Protocol shall enter into force three months after the deposit of the tenth instrument of ratification or accession.

2. For each State ratifying the present Protocol or acceding to it after the deposit of the tenth instrument of ratification or instrument of accession, the present Protocol shall enter into force three months after the date of the deposit of its own instrument of ratification or accession.

Article 20

Violations occurring after the entry into force

1. The Committee shall have competence solely in respect of violations by the State party of any of the rights set forth in the Convention and/or the first two Optional Protocols thereto occurring after the entry into force of the present Protocol.

2. If a State becomes a party to the present Protocol after its entry into force, the obligations of that State vis-à-vis the Committee shall relate only to violations of the rights set forth in the Convention and/or the first two Optional Protocols thereto occurring after the entry into force of the present Protocol for the State concerned.

Article 21

Amendments

1. Any State party may propose an amendment to the present Protocol and submit it to the Secretary-General of the United Nations. The Secretary-General shall communicate any proposed amendments to States parties with a request to be notified whether they favour a meeting of States parties for the purpose of considering and deciding upon the proposals. In the event that, within four months of the date of such communication, at least one third

of the States parties favour such a meeting, the Secretary-General shall convene the meeting under the auspices of the United Nations. Any amendment adopted by a majority of two thirds of the States parties present and voting shall be submitted by the Secretary-General to the General Assembly for approval and, thereafter, to all States parties for acceptance.

2. An amendment adopted and approved in accordance with paragraph 1 of the present article shall enter into force on the thirtieth day after the number of instruments of acceptance deposited reaches two thirds of the number of States parties at the date of adoption of the amendment. Thereafter, the amendment shall enter into force for any State party on the thirtieth day following the deposit of its own instrument of acceptance. An amendment shall be binding only on those States parties that have accepted it.

Article 22

Denunciation

1. Any State party may denounce the present Protocol at any time by written notification to the Secretary-General of the United Nations. The denunciation shall take effect one year after the date of receipt of the notification by the Secretary-General.

2. Denunciation shall be without prejudice to the continued application of the provisions of the present Protocol to any communication submitted under articles 5 or 12 or any inquiry initiated under article 13 before the effective date of denunciation.

Article 23

Depositary and notification by the Secretary-General

1. The Secretary-General of the United Nations shall be the depositary of the present Protocol. 2. The Secretary-General shall inform all States of:

(a) Signatures, ratifications and accessions under the present Protocol;

(b) The date of entry into force of the present Protocol and of any amendment thereto under article 21;

(c) Any denunciation under article 22 of the present Protocol.

Article 24

Languages

1. The present Protocol, of which the Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts are equally authentic, shall be deposited in the archives of the United Nations.
2. The Secretary-General of the United Nations shall transmit certified copies of the present Protocol to all States.

Fakultativni protokol o komunikacijskim procedurama uz Konvenciju o pravima djeteta

Države ugovornice ovog Protokola,

Smatrajući da, u skladu sa principima proklamovanim u Povelji Ujedinjenih nacija, priznavanje urođenog dostojanstva i jednakih i neotuđivih prava svih pripadnika ljudske zajednice predstavlja osnovu slobode, pravde i mira u svijetu,

Napominjući da države potpisnice Konvencije o pravima djeteta (u daljem tekstu „Konvencija“) priznaju prava koja su njom dodijeljena svakom djetetu u okviru njihove nadležnosti bez diskriminacije bilo koje vrste, bez obzira na rasu, boju, pol, jezik, religiju, političko ili drugo mišljenje, nacionalno, etničko ili društveno porijeklo, imovinski status, invalidnost, rođenje ili drugi status djeteta ili njegovog ili njenog roditelja ili zakonskog staratelja,

Potvrđujući univerzalnost, nedjeljivost, međuzavisnost i međupovezanost svih ljudskih prava i osnovnih sloboda,

Potvrđujući i status djeteta kao subjekta prava i kao ljudskog bića sa dostojanstvom i

sposobnostima koje se razvijaju,

Priznajući da posebni i zavisni status djece im može stvoriti realne poteškove u traženju pravnih lijekova zbog kršenja njihovih prava,

Imajući u vidu da će sadašnji Protokol ojačati i dopuniti nacionalne i regionalne mehanizme kojima se djeci omogućava da podnose pritužbe zbog kršenja njihovih prava,

Prepoznajući da bi najbolji interes djeteta trebalo da bude primarni element koji je potrebno poštovati u traženju pravnih lijekova za kršenje prava djeteta, i da bi dati pravni lijekovi trebalo da obuhvate potrebu za postupcima koji su prilagođeni djeci na svim nivoima,

Podstičući države ugovornice da razviju adekvatne domaće mehanizme kojima bi se omogućilo da dijete čija su prava prekršena ima pristup efektivnim pravnim lijekovima na nivou države,

Podsjećajući na važnu ulogu koju domaće institucije koje se bave ljudskim pravima i ostale značajne specijalizovane institucije, koje imaju mandat da promovišu i štite prava djeteta, mogu imati u toj oblasti,

Smatrajući da bi, radi ojačavanja i dopunjavanja takvih domaćih mehanizama i radi daljeg unapređenja implementacije Konvencije i, gdje je to primjenljivo, Fakultativnih protokola uz Konvenciju koji se odnose na prodaju djece, dječiju prostituciju i dječiju pornografiju i učešću djece u oružanim sukobima, bilo prikladno da se omogući Komitetu za prava djeteta (u daljem tekstu „Komitet“) da vrši funkcije propisane ovim Protokolom,

Saglasile su se o sljedećem:

DIO PRVI OPŠTE ODREDBE

Nadležnost Komiteta za prava djeteta

Član 1

(1) Država članica ovog Protokola priznaje nadležnost Komiteta kao što je propisano ovim Protokolom.

(2) Komitet neće vršiti svoju nadležnost u pogledu Države članice ovog Protokola za pitanja koja se tiču kršenja prava propisanih određenim instrumentom čija data država nije članica.

(3) Komitet neće primati podneske koji se tiču države koja nije članica ovog Protokola.

Opšti principi kojim se Komitet rukovodi u svom radu

Član 2

U vršenju funkcija koje su mu dodijeljene ovim Protokolom, Komitet će se rukovoditi principom rada u najboljem interesu djeteta. Takođe će uvažavati prava i stavove djeteta, stavove djeteta kojima se daje dužni značaj u skladu sa uzrastom i zrelošću djeteta.

Pravilnik o radu

Član 3

(1) Komitet će usvojiti pravilnik o radu koji će se poštovati u vršenju funkcija koje su mu dodijeljene ovim Protokolom. Pri tome, Komitet će, naročito, imati u vidu član 2 ovog Protokola kako bi se garantovali postupci koji su prilagođeni djetetu.

(2) Komitet će unijeti u svoj pravilnik o radu zaštitne mjere kako bi se spriječilo manipulisanje djetetom od strane onih koji postupaju u njegovom ili njenom interesu i može odbiti da ispita bilo koji podnesak za koji smatra da nije u najboljem interesu djeteta.

Mjere zaštite

Član 4

(1) Država članica će preduzeti adekvatne mjere kako bi obezbijedila da pojedinci koji su pod njenom nadležnošću nisu podvrgnuti kršenju bilo kojeg ljudskog prava, zlostavljanju ili zastrašivanju kao posljedica podnesaka ili saradnje sa Komitetom u skladu sa ovim Protokolom.

(2) Identitet bilo kog pojedinca ili grupe pojedinaca se ne smije javno otkrivati bez njihove izričite saglasnosti.

DIO DRUGI

POSTUPAK DOSTAVLJANJA I RAZMATRANJA PODNESAKA

Pojedinačni podnesci

Član 5

(1) Podnesci se mogu dostavljati od strane pojedinca ili grupe pojedinaca ili u ime pojedinca ili grupe pojedinaca, u okviru nadležnosti države članice, koji tvrde da su žrtve kršenja od strane države članice bilo koje od prava propisanih u bilo kojem od sljededih instrumenata a čija je data država članica:

- (a) Konvencije;
- (b) Fakultativnog protokola uz Konvenciju o prodaji djece, dječijoj prostituciji i dječijoj pornografiji;
- (c) Fakultativnog protokola uz Konvenciju o učešću djece u oružanim sukobima.

(2) Kada se podnesak dostavlja u ime pojedinca ili grupe pojedinaca, to se mora vršiti uz njihovu saglasnost osim ukoliko autor može opravdati postupanje u njihovo ime bez takve saglasnosti.

Privremene mjere

Član 6

(1) U bilo kojem trenutku nakon prijema podneska i prije donošenja odluke o osnovanosti predmeta, Komitet može poslati datoj državi članici zahtjev za hitno reagovanje kojim se traži da data država članica preduzme takve privremene mjere koje su neophodne u izuzetnim okolnostima kako bi se izbjeglo nanošenje nepopravljive štete žrtvi ili žrtvama navodnih kršenja.

(2) Kada Komitet postupi po svom nađenju u skladu sa stavom 1 ovog člana, to ne podrazumijeva utvrđivanje dopuštenosti ili odluke o osnovanosti podneska.

Dopuštenost

Član 7

Komitet će odbaciti podnesak u slučajevima kada:

- (a) je podnesak anonimn;
- (b) podnesak nije u pisanoj formi;
- (c) podnesak sadrži zloupotrebu prava na dostavljanje takvih podnesaka ili kada nije u skladu sa odredbama Konvencije i/ili Fakultativnih protokola uz Konvenciju;
- (d) je isto pitanje već ispitano od strane Komiteta ili je ispitano ili se ispituje u okviru nekog drugog postupka međunarodne istrage ili rješavanja;
- (e) nisu iscrpljeni svi domaći pravni lijekovi. To pravilo ne važi u slučajevima gdje se primjena pravnih lijekova neopravdano odugovlači ili vjerovatno neće dovesti do djelotvornog rješavanja;

- (f) je podnesak očito neosnovan ili nije dovoljno obrazložen;
- (g) su se činjenice koje su predmet podneska desile prije stupanja na snagu ovog Protokola za datu državu potpisnicu, osim ukoliko su se date činjenice nastavile nakon tog datuma;
- (h) podnesak nije dostavljen u roku od jedne godine nakon iscrpljenja domaćih pravnih lijekova, osim u slučajevima gdje autor može dokazati da nije bilo moguće da se podnesak dostavi u datom vremenskom roku.

Dostavljanje podnesaka

Član 8

(1) Osim ukoliko Komitet smatra neki podnesak nedopuštenim bez upućivanja datoj državi članici, Komitet će u tajnosti u najkraćem roku datoj državi članici skrenuti pažnju na svaki podnesak koji mu je dostavljen u skladu sa ovim Protokolom.

(2) Država članica podnosi Komitetu pisano objašnjenje ili izjavu kojom se pojašnjava dato pitanje i pravni lijek, ako postoji, koji je obezbijedila. Država članica podnosi svoj odgovor u najkraćem roku a najdalje u roku od šest mjeseci.

Mirno rješavanje

Član 9

(1) Komitet će ustupiti svoje kancelarije datim stranama radi postizanja mirnog rješavanja predmeta na osnovu poštovanja obaveza propisanih Konvencijom i/ili Fakultativnim protokolima uz Konvenciju.

(2) Dogovorom o mirnom rješavanju koji je postignut pod okriljem Komiteta zatvara se razmatranje podneska u skladu sa ovim Protokolom.

Razmatranje podnesaka

Član 10

(1) Komitet razmatra podneske koji su primljeni u skladu sa ovim Protokolom u najkraćem roku, odnosno cijelu dokumentaciju koja mu je podnešena, pod uslovom da je ova dokumentacija dostavljena stranama na koje se odnosi.

(2) Komitet će držati zatvorene sastanke kada razmatra podneske primljene u skladu sa ovim Protokolom.

(3) U slučaju kada su zatražene privremene mjere, Komitet će ubrzati razmatranje podnesaka.

(4) Kada razmatra podneske o navodnim kršenjima ekonomskih, socijalnih ili kulturnih prava, Komitet mora razmotriti opravdanost koraka koje je preduzela država članica u skladu sa članom 4 Konvencije. Pri tome, Komitet će imati u vidu da država članica može usvojiti niz mogućih političkih mjera za implementaciju ekonomskih, socijalnih i kulturnih prava u Konvenciji.

(5) Nakon razmatranja podneska, Komitet, bez odlaganja, dostavlja svoje stavove o podnesku, zajedno sa preporukama, ako ih ima, stranama na koje se on odnosi.

Propratna procedura

Član 11

(1) Država članica će uzeti u obzir stavove Komiteta, zajedno sa njegovim preporukama, ako ih ima, i podnijeti Komitetu pisani odgovor, koji obuhvata i sve mjere koje su preduzete i predviđene u skladu sa stavovima i preporukama Komiteta. Država članica podnosi svoj odgovor u najkraćem roku a najdalje u roku od šest mjeseci.

(2) Komitet može pozvati državu članicu da podnese dalje informacije o svim mjerama koje je država članica preduzela kao odgovor na njegove stavove ili preporuke ili sprovođenje dogovora o mirnom rješavanju, ako postoji, uključujući ono što Komitet smatra

adekvatnim, u naknadnim izvještajima države članice u skladu sa članom 44 Konvencije, članom 12 Fakultativnog protokola uz Konvenciju o prodaji djece, dječijoj prostituciji i dječijoj pornografiji ili članom 8 Fakultativnog protokola uz Konvenciju o učešću djece u oružanim sukobima, gdje je prikladno.

Komunikacija između država

Član 12

(1) Država članica ovog Protokola može, u bilo kojem trenutku, izjaviti da priznaje nadležnost Komiteta da prima i razmatra podneske u kojima neka država članica tvrdi da neka druga država članica ne ispunjava svoje obaveze u skladu sa bilo kojim od instrumenata čija je ona država članica:

- (a) Konvencijom;
- (b) Fakultativnim protokolom uz Konvenciju o prodaji djece, dječijoj prostituciji i dječijoj pornografiji;
- (c) Fakultativnim protokolom uz Konvenciju o učešću djece u oružanim sukobima.

(2) Komitet neće primati podneske koji se tiču neke države članice koja nije dala takvu izjavu ili podneske od države članice koja nije dala takvu izjavu.

(3) Komitet će ustupiti svoje kancelarije datim državama članicama radi postizanja mirnog rješavanja predmeta na osnovu poštovanja obaveza propisanih Konvencijom i Fakultativnim protokolima uz Konvenciju.

(4) Izjavu iz stava 1 ovog člana države članice deponuju kod generalnog sekretara Ujedinjenih nacija, koji dostavlja iste kopije drugim državama članicama. Izjava se može povući u bilo kojem trenutku obavještavanjem generalnog sekretara. Takvo povlačenje ne utiče na razmatranje bilo kojeg pitanja koje je predmet podneska već dostavljenog u skladu sa ovim članom; dalji podnesci bilo koje države članice neće biti primljeni u skladu sa ovim članom nakon što generalni sekretar primi obavještenje o povlačenju izjave, osim ukoliko data država članica da novu izjavu.

DIO TREĆI POSTUPAK ISPITIVANJA

Postupak ispitivanja za ozbiljna ili sistematska kršenja

Član 13

(1) Ako Komitet primi pouzane informacije koje ukazuju na ozbiljna ili sistematska kršenja prava propisanih Konvencijom ili Fakultativnim protokolom uz Konvenciju o prodaji djece, dječijoj prostituciji i dječijoj pornografiji ili učešću djece u oružanim sukobima od strane neke države potpisnice, Komitet će pozvati datu državu članicu da sarađuje u ispitivanju informacija i, u tu svrhu, da podnese zapažanja bez odlaganja u vezi sa datim informacijama.

(2) Uzimajući u obzir sva zapažanja koja mogu biti podnesena od strane date države članice, kao i sve ostale pouzdane informacije koje su mu dostupne, Komitet može imenovati jednog ili više svojih članova da sprovedu ispitivanje i hitno podnesu izvještaj Komitetu. Kada to odobri i da saglasnost država potpisnica, ispitivanje može obuhvatiti i posjetu njenoj teritoriji.

(3) Takvo ispitivanje se vrši u tajnosti, a od države potpisnice će se tražiti saradnja u svim fazama postupka.

(4) Nakon utvrđivanja nalaza takvog ispitivanja, Komitet bez odlaganja dostavlja te nalaze državi potpisnici na koju se odnose, zajedno sa svim komentarima i preporukama.

(5) Država članica mora, u najkraćem roku a najdalje u roku od šest mjeseci od prijema nalaza, komentara i preporuka koje je dostavio Komitet, podnijeti svoja zapažanja Komitetu.

(6) Nakon završetka takvog postupka u pogledu ispitivanja koja je izvršena u skladu sa stavom 2 ovog člana, Komitet može, nakon konsultacija sa datom državom članicom, odlučiti da u svoj izvještaj u skladu sa članom 16 ovog Protokola uvrsti kratak pregled rezultata postupka.

(7) Svaka država članica može, pri potpisivanju ili potvrđivanju ovog Protokola ili pristupanja istom, izjaviti da ne priznaje nadležnost Komiteta koja je propisana ovim članom u pogledu

prava koja su navedena u nekim ili svim instrumentima koji su nabrojani u stavu 1 ovog člana.

(8) Svaka država članica koja je dala izjavu u skladu sa stavom 7 ovog člana može, u bilo kojem trenutku, povući ovu izjavu obavještanjem generalnog sekretara Ujedinjenih nacija.

Prateće akrivnosti nakon postupka istrage

Član 14

(1) Komitet može, ako je potrebno, nakon završetka roka iz člana 13 stav 5, ovog Protokola, pozvati datu državu članicu da je obavijesti o mjerama koje su preduzete i predviđene kao odgovor na ispitivanje sprovedeno u skladu sa članom 13 ovog Protokola.

(2) Komitet može pozvati državu članicu da podnese dalje informacije o svim mjerama koje je država članica preduzela kao odgovor na ispitivanje sprovedeno u skladu sa članom 13 ovog protokola, uključujući ono što Komitet smatra adekvatnim, u naknadnim izvještajima države članice u skladu sa članom 44 Konvencije, članom 12 Fakultativnog protokola uz Konvenciju o prodaji djece, dječijoj prostituciji i dječijoj pornografiji ili članom 8 Fakultativnog protokola uz konvenciju o učešću djece u oružanim sukobima, gdje je prikladno.

DIO ČETVRTI ZAVRŠNE ODREDBE

Međunarodna pomoć i saradnja

Član 15

(1) Komitet može dostaviti, uz saglasnost države članice na koju se to odnosi, specijalizovanim agencijama, fondovima i programima i drugim nadležnim organima Ujedinjenih nacija svoje stavove ili preporuke koje se tiču podnesaka i ispitivanja koje ukazuju na potrebu za stručnim savjetom ili pomoći, zajedno sa zapažanjima i sugestijama date države članice, ako postoje, o tim stavovima ili preporukama.

(2) Komitet takođe može datim organima skrenuti pažnju, uz saglasnost date države članice, na sva pitanja koja proizilaze iz podnesaka razmatranih u skladu sa ovim Protokolom koja

ima mogu biti od pomoći prilikom odlučivanja, svaki u okviru svoje nadležnosti, o korisnosti međunarodnih mjera koje mogu doprinijeti u pružanju pomoći državama članicama u postizanju napretka u sprovođenju prava prepoznatih u Konvenciji i/ili Fakultativnim protokolima uz Konvenciju.

Izveštaj Generalnoj skupštini

Član 16

U svoj izvještaj koji podnosi Generalnoj skupštini svake dvije godine u skladu sa članom 44 stav 5 Konvencije, Komitet unosi kratak pregled svojih aktivnosti u skladu sa ovim Protokolom.

Širenje informacija o fakultativnom protokolu

Član 17

Svaka država članica se obavezuje da će objelodaniti i rasprostraniti ovaj Protokol i olakšati pristup informacijama o stavovima i preporukama Komiteta, naročito u pogledu pitanja koja se tiču države članice, adekvatnim i aktivnim sredstvima i u formatima dostupnim i odraslima i djeci, uključujući lica sa invaliditetom.

Potpisivanje, potvrđivanje i pristupanje

Član 18

(1) Ovaj Protokol je otvoren za potpisivanje svakoj državi koja je potpisala, potvrdila ili pristupila Konvenciji ili bilo kojem od dva prva Fakultativna protokola uz Konvenciju.

(2) Ovaj Protokol podliježe potvrđivanju od strane svake države koja je potvrdila ili pristupila Konvenciji ili bilo kojem od dva prva Fakultativna protokola uz Konvenciju. Instrumenti potvrđivanja se deponuju kod generalnog sekretara Ujedinjenih nacija.

(3) Ovaj Protokol je otvoren za pristupanje svakoj državi koja je potvrdila ili pristupila Konvenciji ili bilo kojem od dva prva Fakultativna protokola uz Konvenciju.

(4) Pristupanje se postiže deponovanjem instrumenta pristupanja kod generalnog

sekretara.

Stupanje na snagu

Član 19

(1) Ovaj Protokol stupa na snagu tri mjeseca nakon deponovanja desetog instrumenta potvrđivanja ili pristupanja.

(2) Za svaku državu koja potvrdi ovaj Protokol ili koja mu pristupi nakon deponovanja desetog instrumenta potvrđivanja ili instrumenta pristupanja, ovaj Protokol stupa na snagu tri mjeseca nakon datuma deponovanja sopstvenog instrumenta potvrđivanja ili pristupanja.

Kršenja koja nastanu nakon stupanja na snagu

Član 20

(1) Komitet ima nadležnost jedino u pogledu kršenja od strane države članice bilo kojih prava propisanih u Konvenciji i/ili u prva dva Fakultativna protokola uz Konvenciju koja nastanu nakon stupanja na snagu ovog Protokola.

(2) Ako neka država postane članica ovog Protokola nakon njegovog stupanja na snagu, obaveze date države prema Komitetu će se odnositi samo na kršenja prava koja su propisana u Konvenciji i/ili u prva dva Fakultativna protokola uz Konvenciju koja nastanu nakon stupanja na snagu ovog Protokola za datu državu.

Izmjene i dopune

Član 21

(1) Svaka država članica može predložiti izmjene i dopune ovog Protokola i podnijeti ih generalnom sekretaru Ujedinjenih nacija. Generalni sekretar saopštava sve predložene izmjene i dopune državama članicama uz zahtjev da obavijeste da li se slažu sa održavanjem sastanka država članica radi razmatranja i donošenja odluke o predlozima. U slučaju da se, u roku od četiri mjeseca od datuma takvog saopštenja, najmanje jedna trećina država članica složi sa takvim sastankom, generalni sekretar će sazvati sastanak pod

okriljem Ujedinjenih nacija. Svaku izmjenu i dopunu usvojenu od strane većine od dvije trećine država članica koje su prisutne i glasaju generalni sekretar podnosi Generalnoj skupštini radi odobrenja i, nakon toga, svim državama članicama radi prihvatanja.

(2) Izmjena i dopuna usvojena i odobrena u skladu sa stavom 1 ovog člana stupa na snagu trideset dana nakon što broj deponovanih instrumenata prihvatanja dostigne dvije trećine broja država članica na dan usvajanja izmjene i dopune. Nakon toga, izmjena i dopuna stupa na snagu za svaku državu članicu trideset dana nakon deponovanja sopstvenog instrumenta prihvatanja. Izmjena i dopuna je obavezujuća samo za one države članice koje su je prihvatile.

Otkaz Član 22

(1) Svaka država članica može otkazati ovaj Protokol u bilo kojem trenutku pismenim obavještenjem generalnom sekretaru Ujedinjenih nacija. Otkaz stupa na snagu godinu dana nakon datuma kada generalni sekretar primi obavještenje.

(2) Otkaz neće uticati na dalju primjenu odredbi ovog Protokola na svaki podnesak koji je dostavljen u skladu sa čl. 5 ili 12 ovog Protokola ili na svaku istragu u skladu sa članom 13 ovog Protokola prije datuma stupanja na snagu otkaza.

Depozitar i obavještenje od strane generalnog sekretara Član 23

(1) Generalni sekretar Ujedinjenih nacija je depozitar ovog Protokola.

(2) Generalni sekretar obavještava sve države o:

(a) potpisivanjima, potvrđivanjima i pristupanjima ovom Protokolu;

(b) datumu stupanja na snagu ovog Protokola i svim izmjenama i dopunama u skladu sa članom 21 ovog Protokola;

(c) svim otkazima u skladu sa članom 22 ovog Protokola.

Jezici
Član 24

(1) Ovaj Protokol, čiji su tekstovi na arapskom, kineskom, engleskom, francuskom ruskom i španskom jeziku jednako vjerodostojni, se deponuje u arhivi Ujedinjenih nacija.

(2) Generalni sekretar Ujedinjenih nacija dostavlja ovjerene primjerke ovog Protokola svim državama.

Član 3

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore-Međunarodni ugovori“.

Broj 23-3/13-6/4
EPA 188 XXV
Podgorica, 9.jul 2013. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE 25. SAZIVA

P R E D Š E D N I K

Ranko Krivokapić

